

De Kleine Salamander

Thuis in diversiteit

www.dekleinesalamander.com

2025 Nieuwsbrief 1 - De Kleine Salamander

April 2025

Vergankelijkheid

Beste natuur-, bijen-, tuin-, kunst- en/of muziekliefhebbers,

Poëzie en de natuur zijn heel erg met elkaar verbonden. Tijdens een gesprek over muziek en poëzie werd ik mij ervan bewust dat mijn gedichten vaak over vergankelijkheid gaan. Leven en dood zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Vooral in de natuur is dat goed te zien; zonder dood geen leven. Alles om ons heen is vergankelijk. Toch vinden we het moeilijk om onze eigen sterfelijkheid in ons leven toe te laten.

'Yes, I can fly' (De Kleine Salamander)

Onlangs ontving ik uit een opruimactie bij een verhuizing van vrienden 'Het Tibetaanse boek van leven en sterven'¹. In het hoofdstuk over vergankelijkheid las ik het volgende: 'Misschien is de eigenlijke reden voor ons angst voor de dood het feit dat we niet weten wie we zijn. We geloven in een persoonlijke, unieke en afzonderlijke identiteit. Maar als we de moed opbrengen om onze identiteit te onderzoeken, merken we dat die volledig afhankelijk is van eindeloze verzameling dingen: onze naam, onze biografie, onze partners, familie, huis, baan, vrienden, bankpasjes....Op hun broze vergankelijke steun baseren wij onze zekerheid. Als nu al deze dingen van ons afgenomen worden, hebben we dan nog enig idee wie we werkelijk zijn?'

De dood, het sterven negeren is niet een goed idee. Evenmin als de dood lichtvaardig opvatten. Het leven op een mooie manier vieren door onze sterfelijkheid te erkennen lijkt mij een beter plan. Compassie en mededogen voor al het leven op deze Aarde hoort daarbij. Poëzie en muziek helpen mij om met boosheid en verdriet om te gaan. Evenals mijn fascinatie voor mijn honingbijen en al het andere leven om mij heen. Het voorjaar vol nieuw leven is een goed moment om ook ons eigen vergankelijkheid onder ogen te zien.

Een mooi voorjaar gewenst!

¹Soygal Rinpoche - 'Het Tibetaanse boek van leven en sterven', uitgeverij::Servire

Hieronder de volledige nieuwsbrief

De honingbijen

In het vroege voorjaar is de vergankelijkheid in een bijenvolk wel heel duidelijk waar te nemen. In de winter sterven er meer bijen in het bijenvolk dan er nieuwe 'geboren' worden. De koudere temperaturen vergen veel van koningin en bijenvolk. Maar langzaam veranderen de verhoudingen. Als het volk met voldoende bijen de koude periode heeft overleefd, de temperaturen stijgen en er voldoende stuifmeel en nectar te halen is worden er meer bijen geboren dan dat er doodgaan.

Honingbijen, ze zijn in het vroege voorjaar super actief

Dynamiek

De koningin legt steeds meer eitjes en het stijgende aantal bijen zorgt voor enorme dynamiek. En ergens eind april begin mei soms juni zorgt dat voor een nog grotere dynamiek: de bijenvolken bereiden zich voor om te gaan zwermen. En zwermen betekent dat er nieuwe bijenvolken ontstaan met nieuwe koninginnen. Niet dat de oude koningin in haar bijenverblijf blijft. Want juist zij is de eerste die gaat zwermen en dus op enig moment de kast of korf verlaat. In wezen maakt zij met een groot aantal werksterbijen ruimte voor nieuwe koninginnen waarvan er een ook weer met een aantal werksters en een paar darren in de kast of korf blijft.

Zwerm

Zo'n zwerm die vaak in een boom of aan een hek gaat zitten is een enorm fascinerend geheel. Om niet een groot deel van de bijen kwijt te raken zorg ik er tijdig voor dat ik een zogeheten kunstzwerm maak. Maar er ontstaan ook altijd wel ieder jaar een paar zwermen. Die probeer ik, als ik ze tenminste op tijd waarneem, te vangen en te voorzien van een nieuw onderkomen. Daarover, het maken van een kunstzwerm en het vangen van zwermen, de volgende keer meer.

Een flinke zwerm aan een tak in een boom

De **tuin** lijkt opnieuw te zijn geboren. Steeds meer bladeren en bloesem aan de bomen. De oude fruitbomen in onze tuin staan nu volop in de bloei.

Bomen

Goudrenet (half-hoogstam, appel), Groninger Kroon (hoogstam appel), Notarisappel (hoogstam appel), Zoete van Brederode (stoofpeer, meer dan 100 jaar oud). De oude walnotenbomen lijken nog even te wachten op hogere temperaturen.

Bodem

Lager bij de grond bloeit de paardenbloem een zeer waardevolle plant die door veel insecten wordt bezocht. Rond een drietal oude berken heb ik een behoorlijk stuk grond gedurende nu enkele jaren ongemoeid gelaten. Niets doen, ook niet maaien. Ik was benieuwd wat er dan ging gebeuren. En kijk nu tussen het half verdorde gras prachtige grote plakken *hondsdrif*. Hommels, wilde bijen, honingbijen, vlinders van alles komt de kleine verfijnde kelkjes bezoeken. En daaronder is het ook nog eens goed toeven voor bodemdiertjes, mieren, muizen, mollen en andere kleine kruiers. Beetje vochtig, een luchtige bodem en lekker warm.

Niets doen. Resultaat: grote stukken tuin bedekt met Hondsdraf

Houtrillen

Vanuit de houtrillen vliegen vogels af en aan. En er zullen ook wel weer wat muizen, wezels en wie weet wat nog meer hun toevlucht onder en tussen de takken hebben gevonden. Een verwilderde biodiverse tuin, het is echt niet zo ingewikkeld.

Groentetuin

In de groentetuin zitten de biologische aardappels(poters) al weer in de grond. Deels zelf gekweekt en deels gewoon uit een paar zakken biologische aardappels gehaald. Ook heb ik enkelvoudige goudsbloemen(van De Bolster) in de groentetuin geplant. Het zou o.a. de slakken wat in toom houden. De bloemen en ook de bladeren zijn bovendien waardevol voor insecten en ook voor ons mensen. Verder ook nog peultjes en alvast wat raapsteel gezaaid. Nu maar weer afwachten en wellicht later nog wat bonen en groente zaden zaaien.

Didgeridoo –Muziek

Het muziekgebeuren zit ook weer aardig in de lift. Nieuwe cursisten die didgeridoolessen volgen. En inmiddels zijn we met **'De Liervogels'** ook alweer drie concerten verder. Maaïke Gerritsen en ik raken met ons muziekprogramma 'WindStreken' steeds beter en beter op elkaar ingespeeld. Dat zorgt ook weer voor nieuwe ideeën en spontane improvisatie.

'De Liervogels' (Foto Michel de Jonge)

*Op 1 mei treden we s' middags op tijdens de vakantieweek in Ecodorp Bergen (NH) op in de prachtige 'Waldotent' gemaakt door **'Nooitmeerhaast'**.

Op 18 mei ben ik alweer voor de 9de keer aanwezig op de enorm gezellige drukbezochte **'Eetbare Plantjesdag' in de Tuinen van Weldadigheid te Veenhuizen. Niet alleen met mijn honingproducten maar ook weer met twee korte didgeridoo workshops.

En wellicht ga ik ook weer met de gitarist van Loftlûd, Jelmer van der Wal muziek maken. *Mocht je iemand kennen die goed kan musiceren en improviseren en die weleens wil proberen om samen met ons te spelen stuur dan even een mailtje naar mij. Percussie (drum, ...), piano, synthesizer, cello, saxofoon, een ander blaasinstrument, zang ... Het instrument, (meerdere mag ook natuurlijk) dat iemand bespeelt maakt in principe niet uit. Meer info over ons op www.loftud.com*

Kunst

Voor het schilderen met o.a. bijenwas van mijn eigen honingbijen ga ik mij binnenkort voorbereiden op wat kleinere schilderijen/ encaustic-paintings. Ik heb in een bouwmarkt geschikt plaatmateriaal gevonden. Een hele zoektocht. Meer kunst vind je op <https://www.ex-po.nl/DeKleineSalamander>

De Kariboe

De Kariboe, ze ligt
doodstil in de sneeuw
De Kariboe ze glimt
nietszeggend, bevroren

Ze draait zich om
richting later
Wat eens glom
is nu water

© Sjoerd Bonnema- De Kleine Salamander

(uit het muziekprogramma van 'De Liervogels')

Sjoerd Bonnema – De Kleine Salamander

www.dekleinesalamander.com